

w sprawie oceny programowej na kierunku geografia prowadzonym na Uniwersytecie Gdańskim na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk ścisłych i przyrodniczych, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej, na kierunku geografia prowadzonym na Uniwersytecie Gdańskim na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Gdańskim umożliwia studentom kierunku geografia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku geografia w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2026/2027.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Gdańskiego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

K. Diks
Krzysztof Diks

Opinia zespołu nauk ściślych i przyrodniczych

w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: geografia

Poziomy studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Gdański

Data przeprowadzenia wizytacji: 16-17 listopada 2020

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej.....	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów).....	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)	8
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej.....	8
5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem (jeśli dotyczy).....	8

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący: prof. dr hab. Mariusz Rzętała, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Sylwia Kulczyk, ekspert PKA
2. dr hab. Andrzej Macias, ekspert PKA
3. Marek Tenczyński, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Magda Wlazło, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego PKA

oraz stanowiska Uniwersytetu Gdańskiego przedstawionego w piśmie R500/18/2021 z dnia stycznia 2021 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione	kryterium spełnione

2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się
Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest spójna, wpisuje się w cele i misję Uczelni, jest spójna z profilem badawczym Wydziału Oceanografii i Geografii i powiązana z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku oraz dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, a także odpowiada na zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego. Przyjęte kierunkowe efekty uczenia są spójne z koncepcją kształcenia i odpowiadają właściwym poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi studiów, a także właściwie określają specyfikę kierunku geografia. Zostały sformułowane czytelnie, są możliwe do osiągnięcia i weryfikacji. Uwzględniają kompetencje niezbędne w pracy badawczej oraz zawarte w standardach kształcenia nauczycieli. Tematyka badań naukowych prowadzonych przez Jednostkę znajduje odzwierciedlenie w treściach programowych i przedmiotowych efektach uczenia się.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści kształcenia w programie studiów na kierunku geografia są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku oraz dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, ich kompleksowość zapewnia uzyskanie zakładanych efektów uczenia się, również w odniesieniu do obowiązujących standardów kształcenia nauczycieli (przy założeniu kontynuacji nauki na studiach II stopnia).

Określony w planie studiów czas ich trwania, oraz nakład pracy mierzony ECTS zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się. Sumaryczny nakład pracy został oszacowany poprawnie, rekomenduje się weryfikację stosunku godzin kontaktowych do pracy własnej studenta. Sekwencja przedmiotów, oraz dobór form i liczby zajęć zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Uwzględniono różnorodne ćwiczenia terenowe, będące niezbędnym elementem kształcenia geografa. Program zajęć obejmuje wymaganą liczbę zajęć związanych z prowadzoną w jednostce działalnością naukową, uwzględnia zajęcia z języka obcego oraz właściwą liczbę zajęć z dziedziny nauk społecznych lub humanistycznych. Program studiów w ramach specjalności nauczycielskiej jest zgodny z obowiązującymi standardami, przy założeniu kontynuacji nauki na II stopniu kształcenia (co umożliwiają dwa nowo otwarte kierunki studiów geograficznych). Stosowane metody kształcenia łączą tradycję akademicką z nowoczesnymi narzędziami i kanałami komunikacji. Skuteczne wykorzystanie tych ostatnich zadecydowało o powodzeniu procesu dydaktycznego w warunkach pandemii. Stosowane metody kształcenia przygotowują studentów do działalności naukowej, umożliwiają uzyskanie właściwych kompetencji językowych oraz indywidualizację ścieżki kształcenia.

Obowiązkowe praktyki zawodowe umożliwiają studentom zdobycie doświadczenia na rynku pracy oraz wykorzystanie w praktyce treści przyswojonych podczas studiów. Efekty uczenia się i treści programowe zakładane dla praktyk stanowią integralną część programu studiów. Dobór miejsc odbywania praktyk oraz ich opiekunów umożliwia prawidłową realizację praktyk, a sposób dokumentacji pozwala na kompleksową weryfikację osiągniętych efektów uczenia się. Dla studentów przygotowujących się do wykonywania zawodu nauczyciela przewidziano praktykę dydaktyczną (w niepełnym wymiarze godzin określonych w obowiązujących standardach, zakłada się kontynuację tej praktyki na studiach II stopnia).

Proces nauczania i uczenia się jest zorganizowany prawidłowo, umożliwiając efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na studia oraz weryfikację wszystkich efektów uczenia się.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają równe traktowanie studentów, są bezstronne, rzetelne i przejrzyste. Są też możliwe do zaadaptowania ich do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Studenci otrzymują informację zwrotną dotyczącą osiągnięcia efektów uczenia się. Studenci i pracownicy wiedzą, do kogo powinni zwrócić się w sytuacjach konfliktowych, są świadomi naganności oraz konsekwencji zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem związanych z weryfikacją efektów uczenia się.

Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się pozwalają na skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowania do działalności naukowej oraz osiągnięcie właściwego dla poziomu studiów poziomu kompetencji językowych, w zakresie kształcenia nauczycieli są zgodne z obowiązującymi standardami.

Dowodem na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się są prace etapowe, egzaminacyjne oraz dzienniki praktyk. Ich forma, tematyka oraz metodyka są dostosowane do zakresu przeprowadzanej oceny. Studenci kierunku geografia są autorami lub współautorami publikacji naukowych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry są zgodne z prowadzoną polityką kadrową w tym zakresie oraz są adekwatne dla zapewnienia odpowiedniej jakości oraz ciągłości kształcenia na wizytowanym kierunku. Prowadzona polityka kadrowa sprzyja stałemu doskonaleniu kadry oraz stymuluje do permanentnej aktywności. Jest też ona zgodna ze strategią rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego. Pracownicy podlegają okresowym ocenom pod względem dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, w tym ocenom studenckim i hospitacjom.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura badawcza i dydaktyczna oraz zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji procesu dydaktycznego na kierunku geografia oraz ich doskonalenie są dobrym poziomem. Pozwalają na prowadzenie zajęć dydaktycznych w sposób tradycyjny, hybrydowy, jak i na odległość. Zasoby biblioteczne Uczelni dla kierunku geografia są adekwatne do potrzeb dydaktycznych, w tym uwzględniają prowadzenie badań naukowych. Okresowe przeglądy wyposażenia sal dydaktycznych i laboratoriów umożliwiają zarówno prawidłową realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku, czy samodzielne studiowanie, jak również jego doskonalenie.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres i rodzaj współpracy Wydziału Oceanografii i Geografii z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a w szczególności liczba partnerów zewnętrznych, związanych z kierunkiem geografia są zgodne z dyscypliną, do której kierunek został przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia. Kontakt wydziału z pracodawcami zaowocował w bezproblemowym pozyskiwaniu miejsc odbywania praktyk i staży studenckich. W latach 2016–2020 współpraca z otoczeniem gospodarczym realizowano w ramach projektów POWER „Interdyscyplinarny

program stażowy dla studentów Nauk o Ziemi – 'No Z na Staż'" i „No Z na Staż 2.0 - program stażowy dla studentów Nauk o Ziemi". Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy takie, jak: organizacja praktyk, staży studenckich, wizyt studyjnych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć lub weryfikacji efektów uczenia się, analizy potrzeb rynku pracy i badań losów absolwentów kierunku adekwatnych do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, wspólnych projektów badawczych i konferencji oraz realizacji prac wdrożeniowych, prac etapowych i dyplomowych na potrzeby interesariuszy zewnętrznych. Organizacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prawidłowo realizowana i skuteczna oraz ma realny wpływ na kształtowanie programu studiów i efektów uczenia się na wizytowanym kierunku.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Na Wydziale Oceanografii i Geografii są stwarzane możliwości rozwoju międzynarodowej wymiany nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku geografia. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Umiędzynarodowienie na kierunku geografia dotyczy kadry dydaktycznej, jak i studentów. Wydział Oceanografii i Geografii dysponuje 20 umowami bilateralnymi z uczelniami partnerskimi w ramach programu Erasmus+ z 10 państw. Umożliwiają one wyjazdy zarówno pracowników naukowych, jak i studentów na uczelnie wyższe w krajach UE. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku geografia są członkami 11 rad naukowych oraz 27 międzynarodowych organizacji naukowych. Dostrzegalna jest aktywność nauczycieli akademickich wyjeżdżających na uczelnie zagraniczne w ramach programu Erasmus+ *Mobility Staff* oraz udział w programie *Staff Training*, jak również wyjazd zagraniczny jako *visiting profesors*. Wydział Oceanografii i Geografii posiada dla studentów kierunku geografia ofertę przedmiotów realizowanych w języku angielskim. Studenci kierunku geografia mają możliwość uczestniczenia w wykładach prowadzonych przez zaproszonych z zagranicy wykładowców.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie uczenia się charakteryzuje się wysokim poziomem. Studenci mogą w każdej chwili otrzymywać pomoc nauczycieli akademickich oraz korzystać z rozbudowanej infrastruktury, która jest dostępna na Wydziale. Działalność jednostki w tym zakresie uwzględnia pojawiające się potrzeby, jest również dostępna dla każdego ze studentów. System stypendialny, który jest przyznawany studentom jest rzetelny oraz przejrzysty. Studenci na kierunku geografia mają możliwość korzystania z infrastruktury na wysokim poziomie, która znacząco wpływa na polepszenie ich warunków pracy podczas zajęć dydaktycznych. Mają możliwość korzystania ze wsparcia nauczycieli akademickich oraz Władz Wydziału w zakresie rozwiązywania każdego pojawiającego się problemu. Studenci mają również stworzoną przestrzeń do korzystania z programów mobilnościowych w ramach programu MOST oraz Erasmus +. Uczelnia stwarza również możliwość korzystania z IOS i IPS, który pomaga łączyć proces studiowania z pracą zawodową. Studenci mają możliwość działania w organizacjach studenckich, które są im proponowane podczas etapu uzyskiwania efektów uczenia się.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Wydział Oceanografii i Geografii opracował zasady dostępności i aktualności informacji o programach studiów, zakładanych efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku

studiów. Na stronie wydziałowej dostępne są informacje dotyczące oferty dydaktycznej obejmujące: opis prowadzonych kierunków studiów, charakterystykę sylwetek absolwentów poszczególnych kierunków, informacje na temat rekrutacji na studia programu studiów, sylabusów przedmiotów, planów zajęć, ofert dodatkowych zajęć. Władze wydziału wykazują dbałość o uaktualnianie prezentowanych treści. Kontrola aktualności treści informacyjnych publikowanych w informatorze odbywa się raz do roku, przy wznowieniu informatora. Weryfikacja treści informacyjnych publikowanych na stronach www realizowana jest na bieżąco przez szereg organów i osób. Profile osobowe aktualizowane są na bieżąco przez samych pracowników. Pracownicy naukowci prowadzący przedmioty są zobligowani do bieżącej aktualizacji zawartości kart przedmiotów.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Na wizytowanym kierunku zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Oceny programu studiów, oparte o wyniki analizy danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, przekładają się na doskonalenie jakości kształcenia. Uczelnia konsultuje program studiów z interesariuszami zewnętrznymi, co umożliwia jej podejmowanie rzeczywistych działań doskonalących w ramach kierunku geografia. Jakość kształcenia na kierunku geografia podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom PKA, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości oraz świadczą o sprawnym zarządzaniu kierunkiem.

3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)

W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA nr 927/2009 z dn. 8 października 2009 r. w sprawie oceny programowej przeprowadzonej na kierunku geografia prowadzonym na Wydziale Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, a także w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA nr 225/2012 z dn. 5 lipca 2012 roku w sprawie oceny instytucjonalnej przeprowadzonej na Wydziale Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego, zaleceń nie sformułowano (choćby były one dyskutowane w odpowiedziach na raporty z wizytacji na etapie przed podjęciem wymienionych uchwał).

W raporcie z wizytacji przeprowadzonej w dn. 16-17 listopada 2020 r. także nie sformułowano zaleceń, wyszczególniając jedynie kilka rekomendacji w ramach propozycji doskonalenia jakości kształcenia, które Uczelnia szczegółowo przeanalizowała w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego (pismo R500/18/2021 z dnia 5 stycznia 2021 r.) i w większości zaakceptowała deklarując ich implementację (w przypadku rekomendacji dotyczącej intensyfikacji motywowania studentów w zakresie działalności w organizacjach studenckich, Uczelnia uznała rekomendację za niezasadną).

4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej

Zespół nauk ścisłych i przyrodniczych stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Gdańskim umożliwia studentom kierunku geografia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna.

5. Rekomendacja przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia wraz z określeniem kategorii i uzasadnieniem *(jeśli dotyczy)*
